

אלמנה לכהן גדול פרק שביעי יבמות

עין משפט גזירה

א א מיי פ"ו מהל' תרומות הל' י' י' י' סמג לאהין ר"ל טו"ד סי' ש"ג:
 א ב מיי פ"ו מהל' י' י' י' סמג לאהין ר"ל טו"ד סי' י"ד:
 ב ג מיי פ"ו מהל' י' י' י' סמג לאהין ר"ל טו"ד סי' י"ד:
 ג ד מיי פ"ו מהל' י' י' י' סמג לאהין ר"ל טו"ד סי' י"ד:
 ד ה מיי פ"ו מהל' י' י' י' סמג לאהין ר"ל טו"ד סי' י"ד:
 ה ו מיי פ"ו מהל' י' י' י' סמג לאהין ר"ל טו"ד סי' י"ד:
 ו ז מיי פ"ו מהל' י' י' י' סמג לאהין ר"ל טו"ד סי' י"ד:
 ז ח מיי פ"ו מהל' י' י' י' סמג לאהין ר"ל טו"ד סי' י"ד:
 ח ט מיי פ"ו מהל' י' י' י' סמג לאהין ר"ל טו"ד סי' י"ד:
 ט י מיי פ"ו מהל' י' י' י' סמג לאהין ר"ל טו"ד סי' י"ד:
 י י"א מיי פ"ו מהל' י' י' י' סמג לאהין ר"ל טו"ד סי' י"ד:
 י"ב מיי פ"ו מהל' י' י' י' סמג לאהין ר"ל טו"ד סי' י"ד:
 י"ג מיי פ"ו מהל' י' י' י' סמג לאהין ר"ל טו"ד סי' י"ד:
 י"ד מיי פ"ו מהל' י' י' י' סמג לאהין ר"ל טו"ד סי' י"ד:
 י"ה מיי פ"ו מהל' י' י' י' סמג לאהין ר"ל טו"ד סי' י"ד:
 י"ו מיי פ"ו מהל' י' י' י' סמג לאהין ר"ל טו"ד סי' י"ד:
 י"ז מיי פ"ו מהל' י' י' י' סמג לאהין ר"ל טו"ד סי' י"ד:
 י"ח מיי פ"ו מהל' י' י' י' סמג לאהין ר"ל טו"ד סי' י"ד:
 י"ט מיי פ"ו מהל' י' י' י' סמג לאהין ר"ל טו"ד סי' י"ד:
 כ מיי פ"ו מהל' י' י' י' סמג לאהין ר"ל טו"ד סי' י"ד:

אבל דיימא מיניה אע"ג דיימא נמי מעלמא בתר דידיה שדינן ליה. פי' דיימא מיניה שצא עליה בזדלי ודיימא מעלמא היינו שם רע דאי דיימא מיניה נמי שם רע בעלמא א"כ מאי מייתי רצא ממנתי' דהתם צא עליה ודאי משום הכי צמר ידיה שדינן ליה:

הדרן עלך אלמנה

הער"ר. פי' בקונט' שמתו אחיו מחמת מילה וכן נראה לנא דמי לערלה שלא בזמנה דמיבעיא לן בגמ' (לקמן דף ע"ה). אי הויה ערלה דהתם כיוצא בו לא הוי צר מילה צשום מקום אכל אחר ח' אע"ג דאי אפשר לו למול מפני הסכנה הוי ערל כיון שהגיע הזמן מדע לנא פשיט ליה בגמ' טמוטוטו שאין אכול בתרומה אערלה שלא בזמנה אע"ג דאין חייב לקרוע ולמול (דמוכח בגמרא (ס:)) דקאמר זכרו דלימנהו צשעת אכליה ולימנהו צשעת עשיה משכחת לה בטמוטוטו שנקרע זיני זיני ונמנא זכר לנא קרינן זיה צשעת עשיה המול לו כל זכר וזו יקרצ לעשותו לנא מייחב לקרוע ולמול ובפ"ק דהגיגה (דף ד') נמי אמר ר' זכור להוליא טמוטוטו ואנדווגיטו שפטור מן הרציה ומוקי לה כשציליו בצחון ובירושלמי מיימי רציה ממנתי' אאחזתו חמה דממתינן לו למול ל' יוס דאסור בתרומה משמע דמתניתין איירי בערל שמתו אחיו מחמת מילה וצדיקא ממלק צירושלמי זין ערלות שלא בזמנה זין שהגיע זמנו למול אלא שסכנה היא לו אלא שזו חולק על הש"ס שלנו דהתם פשיטא ליה דערלות שלא בזמנה לא הויה ערלות ואכיל בתרומה ובש"ס שלנו צביא היא בגמ' (דף ע"ה). ולא איפשיטא: **במה** תושב ושכיר האמור בפסח. וא"ת באוכל תרומה בטומאת עממה נילף בהאי ג"ש דלילקי ולקמן (דף ע"ג): אמרינן לית זה אלא עשה צשעריך תאכלנו ליה ולא לאחר ואר"י דהך ג"ש לא ניתנה אלא לענין פסול האדם האוכל כגון ערל ואזון וכיוצא בו אכל לענין פסול גופה כגון טומאת עממה לא אכל קשה דאכתי נילף מצבורים שילקה עליה בטומאת עממה דמי היי דילפינן (ס:) צבורים מתרומה משום דתרומה קרינהו רחמנא הי"ג נילף תרומה מצבורים דהא צבורה הוהוטב (חולין ק"ב): אמרינן תרומה מצבורים לענין דמשקין היוצאין מהן כמותן: **איש** איש רבבות הער"ר. מהכא אמרינן בכל דוכתי (בגיגה דף ד' ד"ר"ע מרצה ערל כי טמא ומ"מ אינטרין למכת ערל צפסח דאי לאו דכתיב צדיקא משום שהוא ערל כטמא לא הוה מרצין עליו מקום איש אע"ג דמילת זכרו ועבדו מעכצתו צפסח: **במה** לפסח שכן חייבין עליו משום פגור נותר ובמא. יש ספרים ל"ג טמא דבתרומה נמי איכא איסור טומאה ואית דגרס ליה משום צפסח איכא כרת לאוכל בטומאת הגוף משא"כ בתרומה וצוקוטרס נמי פי' דחייבין עליו טמאת קאמר והוא דהין דהוי מצי למיפרך מכל פני"ק עכ"ס:

לן גבי תרומה ודלא אכיל אלמא

הכי גרסינן ה"ד אילמא דיימא מניה ולא דיימא מעלמא לריכא למימר דאיכא אלא לאו דיימא נמי מעלמא: לא כ"ש. דאי דיימא מיניה ומעלמא דבתריה ידיה שדינן ליה: ומאני' דלא דיימא כלל. מקמי הכי לאו מניה ולא מעלמא הלכך אינטרין לאשמועינן דתאכל דלמרינן כהן צביא נמערבה: בני ננים הוי הן כננים. צפ' הכא על יצמתו (לעיל ס:): **כמאן** כר"ע. מתניתין דקמי עובד כוכבים ועבד הכא על צת ישראל הולד ממזר: **משום רבינו**. רבי. ואע"ג דשמעינן דפליג אר"ע צפ' ר"ג (לעיל ס:): דאמר אין דברים הללו אמורים אלא לרבי ר"ע וליה לא ס"ל אפ"ה בעובד כוכבים ועבד מודה כדאמר צהולין (לעיל מה). עובד כוכבים לא תתחמין ועבד לא תהיה קדשה: **כווא**. כלי קטן כלומר ממזר שהוא גרוע: **דלא**. כלי חשוב כלומר כהן גדול:

הדרן עלך אלמנה

הער"ר. כהן (א) שמתו אחיו מחמת מילה: **נשים** ועזיבה יאכלו. דהא משום ערלות וטומאה לא נפקי מכלל כננים אלא דליימו גופייהו ממסרי תקנתא: **נשים**. של פצוע דכא וכרות שפכה לא יאכלו דשווייה חללה צביאתה שהרי נבעלה לפסול לה: **ואם** לא ידעה. לא צא עליה אחרי כן והיתה נשואה לו קודם לכן: **ואם** נשתייר מעטרה. שכלת מעטרה ואילן גיד דהתם צישרא בעלמא הוא ולא גיד שאין גיד אלא מעטרה ואילן לנא הגוף. עטרה (ב) שרת צבר המקפת צמקום המילה צגוצה ושופע ויודע עד סופה: **גב' תושב ושכיר בתרומה**. דכתיב תושב כהן ושכיר לא יאכל קדש: **איש** איש מורע אהרן **הוא** לרוע או זכ לרצוח ערל. כטמא אכל חללה תרומה דבהאי קרא תרומה כתיב דכתיב (ויקרא כג) וצא השמש וטהר ואחר יאכל מן הקדשים והיינו תרומה דסגי ליה צהערצ שמש: **שכן** חייבין עליו. קרבן מנוחא אם אכלו פגול או נותר או צטומאת הגוף דכלתו צכרת דהא קדשים הוא: **קניו** קניו עולם. עבד עברי הנלצע וצא חכוב ללמדך שאין גופו קניו לכהן זה שאכלתו בתרומה ככנעני: **קניו** שנים. סתם עבד שיוצא צשע שנים: **אילו** קן. דלא נאמר אלא תושב: **היינו** אומר תושב זה קניו קניו שנים. משום הכי אסור בתרומה צא שכיר יתירא ולימד על כרתך דהאי קרא לנרצע אחא וכיון דתרי כתיבי מסתברא דתושב זה הימיוצא אכלו לזמן מרובה ושכיר זה העומד לנאח: **אלא** דפסה מופני האי שכיר וטושב. דפסה דכתיב לא יאכלו צו: **מאי** ניהו אי נימא תושב ושכיר **ממש**. קניו קניו שנים או נלצע: **הכא**

אפנויי מופנה הי מופנה אי דתרומה מצרך צריכי דתניא (י' תושב זה קניו עולם שכיר זה קניו קניו שנים ויאמר תושב ואל יאמר שכיר ואני אומר קניו קניו עולם אינו אכיל קניו קניו שנים לא כל שכן אילו כן הייתי אומר תושב זה קניו קניו שנים אבל קניו קניו עולם אוכל בא שכיר ולימד על תושב שאף על פי שקניו קניו עולם אין אוכל אלא דפסה מופני האי תושב ושכיר דכתב רחמנא בפסח מאי ניהו אי נימא תושב ושכיר ממש משום דהוה ליה תושב ושכיר איפטר ליה מפסח והא קיימא

(א) קדוש ד', (ב) עני מוס' לעיל כ: ד"ה צן ומוס' צ"ב קט. ד"ה עני כור עס קטו. ד"ה צן (א) נלעיל כ: ופי' ועמ"ש שם (ד) נלעיל סכ"ג: (ה) נלעיל מהל' (ו) נלעיל מהל' ודאסר ידע את קוה אשמו בראשית ד' א"ל אלוטור ועי' מו"ק טו"ט כ"ד. סד"ה ורבי יונתן וע"ע מוס' נמוח ח: ד"ה מאי האכלן, (ח) מנהגה ד: לקמן עכ: ע"ה, (ט) וצמח צב: קדושין ד', (י) דברים (א), (י"א) שם כ"ג, (י"ב) ע"י מוספתא פסחים כ: ד"ה ערל,

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה הערל כהן ערל שמתו: (ב) ד"ה ואם נשתייר וכי עטרה (שורת צבר המקפת) מא"מ וצ"ב ס"א שורש שבת צבר המוקפת ט"ו:

מוסף רש"י

אין לי אלא דרעה. אין לי ששכב על צת כהן מנאכל בתרומה אלא ורעה משאל. דרע דרעה מנין. שאם מת צנה ויש לו פי חף הוא מעכבה (קדושין ד'). דרע פסול. כגון ממזר (שם). **הדרן עלך אלמנה** כל שבתות הגיד. שזי אינו יורה קילוח זרע אלא שוקף וצותת ואינו מולד (דברים כג ב). איש איש. מורע אהרן והוא לרוע או זכ לרבות הערל. שגוף כטמא שלא יאכל תרומה אם כהן הוא (תניגה ד'). תושב. האמור אכל תרומה. תושב כהן ושכיר לא יאכל קדש (קדושין ד'). זה קניו קניו עולם. נלצע שמישצ אלו עד היובל (בבב"ס צ"ב). עבד עברי הנלצע צדי כהן. ואשכ"ח אין גופו קניו לו כשאר עבדים כנענים לאכל בתרומה (קדושין ד'). זה קניו קניו שנים. עבד עברי שעתיד לנאח ולימד על תושב. דעל כרתך חד מייחיהו לנרצע הוא לאלה. ונאמר שנתכח שנייה משעתוא דנרצע מתוכה אחא שהוא מיישצ אלא וימר מן הקניו שש שנים (שם).